

ONAFHANKELIJK KIESBUREAU SURINAME

**Aanbevelingen OKB
naar aanleiding van de verkiezingen
2005
2010
2015
in de Republiek Suriname**

Paramaribo, Oktober 2018

Aanbevelingen OKB naar aanleiding van de verkiezingen 2005, 2010 en 2015 in de Republiek Suriname

Nr.	Aanbevelingen OKB			
		2005	2010	2015
1	Het opnemen van alle kiesgerechtigden op een correct samengestelde kiezerslijst	x	x	x
2	De juiste definitie / criteria voor het samenstellen van de kiezerslijst moet worden gehanteerd: 1. In het bezit zijn van de Surinaamse Nationaliteit. 2. 18 jaar of ouder zijn. 3. Woonachtig zijn in Suriname.	x	x	x
3	ruim 30.000 personen die reeds langer dan 10 jaren inactief zijn van de definitieve kiezerslijst halen	x	x	x
4	het is structureel dat de adviezen van het Onafhankelijk Kiesbureau door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het Centraal Bureau voor Burgerzaken niet opgevolgd worden waardoor de grote onjuistheden in de definitieve kiezerslijsten gehandhaafd blijven, hetgeen het vertrouwen in de gehouden verkiezingen nadelig beïnvloedt.	x	x	x
5	Het Onafhankelijk Kiesbureau roept de Regering op om een einde te maken aan de onwenselijkheid dat adviezen van haar organen ter zijde worden geschoven	x	x	x
6	Het Onafhankelijk Kiesbureau moet in een vroeg stadium in de gelegenheid gesteld worden om erop toe te zien dat de kiezerslijsten met de nodige zorg worden samengesteld en dat de mutaties regelmatig bijgehouden worden.			X
7	De ter inzage nederlegging van ingeleverde lijsten van kandidaten moet plaatsvinden overeenkomstig het gestelde in artikel 45 van de kiesregeling.		x	x
8	Op de dag van de kandidaatstelling moeten alle actoren , met name de politieke partijen en de hoofdstembureaus, binnen de gestelde wettelijke periode van 08.00u - 15.00 u hun kandidatenlijsten indienen.		x	
9	Om ordelijke en eerlijke verkiezingen te garanderen, waarbij alle politieke organisaties op gelijke wijze worden behandeld, ter bevordering van de rechtszekerheid, is het van belang dat wettelijke termijnen dwingend van aard moeten worden geacht en op grond daarvan strikt dienen te worden nageleefd.		x	

Nr.	Aanbevelingen OKB			
		2005	2010	2015
10	Hoofdstembureaus moeten zich houden aan het bepaalde in de artikelen 39 lid 1, 55 lid 1 en 71 lid 1 van de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62) waarbij dwingend wordt voorgeschreven dat de kandidatenlijsten ondertekend moeten worden door het bestuur van de politieke organisatie.			X
11	Verbeteren van de communicatie tussen de verkiezingsactoren bij de organisatie van de verkiezingen.		X	
12	Voor de instandhouding van de democratie is op de dag van der stemming extra veiligheid van belang in alle districten.		x	
13	Het op schrift stellen van de bevoegdheden van de Toezichthouders van het Onafhankelijk Kiesbureau ten behoeve van de actoren.		X	
14	De waarnemers van politieke organisaties toelaten in de stemlokalen.		X	
15	Het geven van voorlichting aan de samenleving over de informale en de formele bekendmaking van de uitslag van de stemming.		X	
16	Verbeteren van de controle op het stembureaumateriaal.		X	
17	Verbeteren van de sanitaire voorzieningen op de stemlocaties.		X	X
18	Duurzame opslag en veiligheid van het stembureaumateriaal en afspraken maken over de toegankelijkheid hiervan.		X	
19	Criteria vastleggen waaraan de stemlocaties moeten voldoen.		X	X
20	Elk stembureau dient minimaal voorzien te zijn van één stemhok voor mensen met een beperking / hulpbehoevenden.			X
21	Het is nodig dat er een goede afstemming is tussen de ministeries van Binnenlandse Zaken Onderwijs Wetenschap en Cultuur. Hierdoor kunnen logistieke zaken m.b.t. de stembureau locaties efficiënter aangepakt worden.			X
22	Gezien de <i>moeilijke bereikbaarheid</i> van stembureaus in <i>Sipaliwini</i> stellen wij voor om voor dit kiesdistrict een andere procedure voor het stemmen op te stellen. De bewoners van dit kiesdistrict moeten in de gelegenheid gesteld worden om de voor hen meest geschikte locatie te kiezen om hun stem uit te brengen.			X
23	Volledige automatisering van de Centrale Bevolkingsadministratie		X	
24	Het aanleggen van een datanetwerk (inter-connectie) tussen het CBB en de Decentrale Bureaus		X	
25	Bureaucratische procedures vereenvoudigen.		X	

Nr.	Aanbevelingen OKB			
		2005	2010	2015
26	De procedure met betrekking tot de staraatnaamgeving in alle districten vereenvoudigen en het proces van het voorzien van alle straten van een naambord en de huizen van een BR nummer verder voorzien.		X	
27	De wet van 11 maart 2006 die op 31 december 2008 is geëxpireerd, stelt bijzondere regels (S.B. 2006 No. 34) tot aanvulling van de registers van de Burgerlijke Stand. Deze wet zal weder aangenomen moeten worden. Hierdoor kan de aanvulling van de registers van de Burgerlijke Stand vlotter geschieden.		X	
28	In samenwerking tussen het Onafhankelijk Kiesbureau, de Anton de Kom Universiteit van Suriname en de politieke partijen te komen tot een "ethische code" voor politieke partijen.		X	X
29	De media moet het initiatief nemen een "ethische code" voor journalisten op te stellen.		X	
30	Politieke partijen dienen de kwaliteit van hun verkiezingscampagnes te verbeteren.		X	
31	De code of ethics moet worden gebruikt als kader bij het voeren van promotieactiviteiten door politieke partijen.			X
32	Om de verkiezing in de Republiek Suriname op een hoger niveau te brengen is het wenselijk een Code of Ethics te formuleren voor de politieke partijen. Het initiatief hiertoe kan genomen worden door de Nationale Assemblee of de Regering.			X
33	Om een zo groot mogelijk draagvlak voor deze Code of Ethics te bereiken is het advies de politieke partijen en overige relevante maatschappelijke groepen bij de discussies te betrekken.			X
34	Voor het selecteren van stembureaupersoneel dienen criteria te worden vastgesteld.		X	X
35	Aanpassing van het Handboek en de training van het stembureaupersoneel wenselijk. De bevoegdheden van het Onafhankelijk Kiesbureau behoren ook tijdens de training ruimschoots aan bod te komen.		X	
36	Ruim vóór de verkiezingsdag dient onderzocht te worden of telefonisch contact met alle stembureau locaties haalbaar is, en waar dit niet het geval is behoort radiocontact mogelijk gemaakt te worden.		X	
37	Een Code of Ethics voor de media is wenselijk. De Regering kan in samenwerking met de media en relevante maatschappelijke actoren hiertoe een aanzet geven.			X
38	Aanbevolen wordt op alle stembureaus twee stembussen op de tafel te plaatsen; één voor de stembiljetten van de DNA-leden en de andere voor die van de RR-leden. Dit zal de efficiency bij de telling aanmerkelijk vergroten.		X	
39	Het vereenvoudigen van het processenverbaal.		X	

Nr.	Aanbevelingen OKB			
		2005	2010	2015
40	De veiligheid en de beveiliging van het stembureaumateriaal door de politie regelen, eventueel bij wet vaststellen. Dit materiaal moet onder politiebewaking blijven totdat het Onafhankelijk Kiesbureau de verkiezingen bindend / niet bindend verklaard heeft.		X	
41	Een onafhankelijke verkiezingsstructuur moet worden ingesteld, net als in andere landen in de regio.			X
42	Er wordt een onafhankelijke verkiezingsautoriteit opgericht, die belast wordt met de gehele organisatie van de verkiezingen.			X
43	Het OKB dient qua facilitering ook onafhankelijk te zijn.			X
44	Er moet wetgeving worden gemaakt waarin <i>de kiezer verplicht</i> wordt om zich te <i>registreren</i> .			X
46	Het is belangrijk dat er een aparte tafel/desk ingericht wordt voor de distributie van de niet uitgereikte oproepingskaarten.			X
47	Het is belangrijk om de colporteurs én getuigen te trainen, zodat zij precies weten wat de colportage werkzaamheden inhouden en wat de juiste houding daarbij is.			X
48	Er moet extra aandacht worden besteed aan de instructies naar politieke partijen over o.a de registratie en kandidaatstelling.			
49	Het is belangrijk dat er programma's worden gemaakt over het hoe en waarom van kiezen. Hierbij zal ook aandacht besteedt moeten worden aan specifieke doelgroepen. Ook bij het maken van spotjes zal men consequent moeten zijn en de praktijk op de juiste manier moeten weergeven.			X
50	De flyers met informatie voor kiezers die in het stemhok behoren te zijn, moeten ook daadwerkelijk aangebracht worden.			
51	Het is raadzaam op alle stembureaus toezichthouders van het Onafhankelijk Kiesbureau te plaatsen.			X
52	Het Ministerie van Binnenlandse Zaken behoort bij de volgende verkiezing bij zijn instructies aan de voorzitters en het stembureaupersoneel duidelijk de rol en taken van de toezichthouders van het Onafhankelijk Kiesbureau op te nemen. Deze mogen niet gehinderd worden bij de uitoefening van hun activiteiten en bevoegdheden.			X
53	Wijzigingen in instructies door een van de actoren dienen tijdig doorgespeeld te worden naar het Onafhankelijk Kiesbureau, zodat het zijn coördinatoren en toezichthouders direct hiervan in kennis kan stellen.			X

Nr.	Aanbevelingen OKB			
		2005	2010	2015
54	Een betere controle op het inpakken van het stembureaumateriaal is dringend vereist. Een simpele oplossing is het opstellen van een checklist aan de hand waarvan de medewerkers belast met deze werkzaamheden nagaan of al het vereiste materiaal in de kit gedaan wordt. Een dubbele controle voorkomt fouten.			X
55	De voertuigen voor het transport van het stembureaumateriaal van het Hoofdstembureau naar het stembureau en omgekeerd behoren aan bepaalde criteria te voldoen. Onder andere is voldoende ruimte vereist voor het vervoeren van de kit, de stembussen, de politieagent en de voorzitter van het stembureau.			X
56	De politieke partijen moeten verplicht worden gesteld zich te houden aan de in de Grondwet van de Republiek Suriname, artikel 53 lid 3e geformuleerde jaarlijkse publicaties van inkomstenbronnen en rekeningen in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en tenminste een dagblad.			X
57	Een strakke controle op dit punt is vereist. Politieke partijen die dit verzuimen dienen van deelname aan de verkiezing uitgesloten te worden. Transparantie in de inkomstenbronnen en rekeningen van de politieke partijen is een dringende noodzaak voor eerlijke verkiezingen.			X
58	Voor de werving van de voorzitters en het overige stembureaupersoneel dienen duidelijke en strakke selectiecriteria vastgesteld te worden.			X
59	Om de kans op competente personen, die als stembureaupersoneel aangetrokken zullen worden te vergroten, is het aan te bevelen dat er een profiel wordt gemaakt voor stembureaupersoneel. Het selecteren kan dan op basis van dit profiel geschieden. Een transparante selectie op basis van een vooraf opgestelde profielschets is een noodzaak.			X
60	Bijna 90 % van de stembureaulocaties is op scholen. Op deze stembureaulocaties kan het best gewerkt worden met het hoofd en de leerkrachten van de school. Daarmee is ook het probleem van het ter beschikking stellen van de sanitaire voorzieningen opgelost.			X
61	De voorzitters en de plaatsvervangende voorzitter een gedegen training doorlopen, waardoor ze goed voorbereid zijn op de uitvoering van de werkzaamheden op de dag van de verkiezingen.			X
62	Vooraf aan de training van het stembureaupersoneel moet veel aandacht besteed worden. Gedacht wordt aan een drie daagse training waarin rollenspelen, simulaties als werkvorm gehanteerd kunnen worden.			X

Nr.	Aanbevelingen OKB			
		2005	2010	2015
63	Bij de training van stembureaupersoneel moet er naast de technische kant van het verkiezingsproces ook aandacht besteedt worden aan de attitude/houding van het stembureaupersoneel.			X
64	Het is raadzaam om het trainen aan professionals over te laten. Ambtenaren die de Kieswet kennen zijn nog geen goede trainers.			X
65	Na de verkiezing moet het functioneren van de voorzitters, ondervoorzitters en overig stembureaupersoneel te doen evalueren.			X
66	Alle actoren betrokken bij het verkiezingsgebeuren behoren op de hoogte te zijn van de bevoegdheden van het Onafhankelijk Kiesbureau zodat het niet gehinderd wordt in de uitoefening van haar taken en bij het gebruik maken van haar bevoegdheden.			X
67	Het is noodzakelijk dat onder alle omstandigheden iedereen zich <i>houd aan de kieswet</i> .			X
68	Controle op de wijze waarop de waarnemers missie ingevuld worden is noodzakelijk			X
69	Om de vermoeidheid enigszins in te dammen is aan te bevelen dat er met <i>twee groepen wordt gewerkt Een groep werkt tot en met de sluiting terwijl de tweede groep met de telling van de stemming belast is.</i>			X
70	Het systeem op DNA, RR/DR verkiezingen op één dag te houden vraagt organisatorisch veel. De verkiezing RR/DR zou een jaar voor de DNA verkiezing moeten plaatsvinden.			X
71	Gekeken zal worden hoe de senioren onder de toezichthouder in te zetten. Hun ervaringen moeten niet verloren gaan. Zij kunnen ook ingezet worden als election officers wanneer de onafhankelijk election authority komt.			X
72	Het turven tijdens de training moet extra aandacht. Het turven door de toezichthouder is het materiaal dat OKB moet gebruiken bij verificatie.			X
73	Het inzetten van de toezichthouders bij de telling is een punt van aandacht. Bekijken als een 2 ^e toezichthouder geplaatst kan worden.			X